

Nu lanseras AMA Anläggning 23 – hållbarhet och användarvänlighet i fokus

Vägledning för hållbar masshantering, dagvattenhantering via regnbädd och möjlighet till större andel tillsatsmaterial i cement. Detta är några av nyheterna i den senaste utgåvan av AMA Anläggning.

AMA är ett referensverk som tillsammans med bland annat RA och MER utgör grunden för upprättande av handlingar samt utförande och reglering av arbeten i bygg- och anläggningsbranschen. AMA ges ut av Svensk Byggtjänst och tas fram tillsammans med engagerade experter från olika delar av branschen. Efter ungefär ett halvår av utredningsarbete erbjuds alla i branschen att komma med synpunkter på innehållet i föreslagen uppdatering av AMA. En samling beprövade krav på material och arbetsmetoder, som är frivilliga att använda, blir resultatet. Dessa blir sedan gällande i projekt genom att kod och rubrik återopas i kontraktshandlingarna.

I början av år 2021 inleddes arbetet med det som skulle komma att bli AMA, RA och MER Anläggning 23. Och nu är de här!

Utökad utredningsarbete

Nytt för denna uppdatering var att utredningen lät föregås av ett antal förarbeten kring avsnitt i AMA-systemet som krävde särskilt omfattande utredning. I detta fall rörde det sig om regnbäddar, vägräcken och förorenade massor. Förarbetena resulterade bland annat i en vägledning, ett par nya figurer och en hel del rubrikändringar.

– Modellen med förarbeten utöver ordinarie utredning har varit lyckad och är något vi kommer att jobba vidare med. Vi har redan ett par på gång inför nästa uppdatering, berättar Martin Jonsson, projektledare för AMA Anläggning 23.

Vägledningen, som skulle komma att behandla masshantering i stort snarare än just förorenade massor, utgör ett fristående komplement till AMA-systemet. Den syftar till att ge råd till den som upprättar teknisk beskrivning, för att hållbart och kalkylerbart ställa krav på masshanteringen i ett anläggningsprojekt. Vägledningen går under namnet "Hantering av massor – Vägledning AMA Anläggning 23" och finns att beställa som e-bok i Svensk Byggtjänsts bokhandel.

Fördröjning av dagvatten är ett behov som kan mötas på en rad olika sätt. I AMA-systemet har till denna utgåva ett sätt tagit direkt plats i strukturen – i form av regnbäddar. För detta ändamål har två nya koder skapats i avsnittet om växtbäddar: DCL.241 för regnbädd med ytligt intag och DCL.242 för regnbädd med intag under markytan. I RA under respektive kod finns en figur för inspiration och vägledning.

Den som arbetar med beskrivning av vägräcken och andra skyddsanordningar har en ny struktur i avsnitt DEG att bekanta sig med. En omstrukturering av avsnittet har diskuterats sedan arbetet med AMA Anläggning 17 och nu är den genomförd. Den nya strukturen har anpassats för att bättre spegla dagens produktgenskaper och nomenklatur samt för att följa kravställningsprocessen vid projektering.

Stort branschengagemang

Närmare 1500 synpunkter från ungefär 40 olika instanser lämnades på remissen av AMA Anläggning 23. Det var en ökning i antal synpunkter men en minskning i antal separata remissinstanser jämfört med föregående utgåva. Detta beror sannolikt bland annat på att några personer eller organisationer har lämnat gemensamma remissvar. Många synpunkter hade också att göra med att tidigare använda streckkoder i böckerna nu har tagits bort. Streckkoderna användes i AMA och RA Anläggning som ett sätt att spara utrymme i böckerna.

– *Vi har valt att prioritera användarvänlighet framför ett något lägre sidantal. Nu när streckkoderna inte längre används i böckerna blir det tydligare vilka koder och rubriker som faktiskt är aktuella samt att AMA i bokform och AMA Online blir mer lika varandra,* kommenterar Martin Jonsson.

Kod- och rubrikändringar

Förutom att texter i AMA, RA och MER Anläggning har uppdaterats på olika sätt har även en mängd koder tillkommit, utgått eller fått nya rubriker. Totalt rör det sig om ungefär 600 ändringar av BSAB-koder, där majoriteten utgörs av koder som annulleras. Bland annulleringarna är många av koder som inte har använts i AMA-systemet på två eller fler utgåvor.

Exempel på nya koder är BBB.121 Geoteknisk dimensioneringsmodell (GDM), DCC.133 Justeringslager kategori A av asfaltgrus med bitumenemulsion och JBD VATTENTÄTA SKIKT AV FLYTAPPLICERADE TÄTSKIKT I ANLÄGGNING.

Några avsnitt där rubrikändringar kan förväntas är BE, CDF, CE, DC och inte minst DEG.

Betong – alternativa bindemedel

Ett annat avsnitt som har anpassats en del är avsnitt EB PLATSGJUTNA KONSTRUKTIONER I ANLÄGGNING. Detta bland annat på grund av att svenska standarder på området har öppnat upp för ökad mängd tillsatsmaterial i cement, som ett sätt att minska klimatavtrycket vid cementtillverkning. Detta har inneburit att krav på låg alkalihalt, moderat värmeutveckling och sulfatresistens kan frångås, om egenskaper enligt AMA Anläggning 23 hos ingående material kan påvisas. Vidare har det i standarderna utgått krav på vilken aktör som ska utföra en viss åtgärd, varför detta i stället har tagit plats i AMA.

Vidare läsning

Mer information om ändringarna i AMA, RA och MER Anläggning 23 finns att hämta i AMA-nytt 1/2023.